

Reglement van Orde van de Rekenkamer Leeuwarden

Vastgesteld door de Rekenkamer Leeuwarden in de vergadering van 23 januari 2019

De Rekenkamer Leeuwarden besluit

- Gelet op het bepaalde in artikel 81i van de gemeentewet
- Gelet op de verordening op de rekenkamer Gemeente Leeuwarden 2019 vastgelegd bij raadsbesluit d.d. 13 maart 2019

het navolgende reglement vast te stellen:

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. Wet:	gemeentewet
b. Rekenkamer:	de rekenkamer van de Gemeente Leeuwarden
c. Auditcommissie:	begeleidingscommissie voor de rekenkamer
d. Voorzitter:	voorzitter van de rekenkamer of diens vervanger
e. Secretaris:	secretaris van de rekenkamer of diens vervanger
f. Lid of leden:	lid of leden van de rekenkamer
g. Raad:	de gemeenteraad van Leeuwarden

Artikel 2 De voorzitter

- a. De voorzitter is belast met:
 - het leiden van de vergadering;
 - het doen naleven van dit reglement;
 - het woordvoerderschap van de Rekenkamer;
 - de aansturing van de secretaris.
- b. De voorzitter is voorts verantwoordelijk voor de aansturing van de Rekenkamer.
- c. De voorzitter is stemhebbend lid van de rekenkamer. Bij staking der stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.
- d. Bij, of krachtens dit reglement kan de Rekenkamer één of meerdere taken mandateren aan de voorzitter, de leden of de secretaris.
- e. Bij verhindering of ontstentenis van de voorzitter treedt het langstzittend lid op als voorzitter, dan wel, als de overige leden een gelijke periode zitting hebben gehad, het oudste lid in jaren.

Artikel 3 De secretaris

- a. De rekenkamer wordt bijgestaan door een secretaris die belast is met de dagelijkse uitvoering van de activiteiten van de rekenkamer.
- b. De secretaris draagt zorg voor de goede organisatie en voortgang van activiteiten, die door en namens de rekenkamer worden uitgevoerd.
- c. De secretaris draagt tevens zorg voor agendaplanning, verslaglegging en dossiervorming en de overige administratieve ondersteuning van de rekenkamer.
- d. De secretaris wordt op voordracht van de Rekenkamer door de raad benoemd en ontslagen. Hij wordt formatief ondergebracht bij de raadsgriffie. De secretaris kan in opdracht van de raadsgriffier en na overleg met de voorzitter van de rekenkamer ook andere (beleids)taken uitvoeren.

Artikel 4 De vergaderingen

- a. De Rekenkamer vergadert in principe eenmaal per maand of zoveel als nodig is voor de uitvoering van de werkzaamheden.
- b. De vergaderingen van de Rekenkamer zijn niet openbaar, tenzij de Rekenkamer anders beslist.

- c. Voor iedere vergadering wordt een agenda door de secretaris in samenwerking met de voorzitter gemaakt of door diegene die door de voorzitter hiertoe gemandateerd is. Deze agenda wordt ruim van tevoren voorafgaand aan de vergadering aan de leden verstuurd. Bijgaande stukken worden in principe een week van tevoren door de leden ontvangen. In spoedeisende gevallen kan van deze termijn worden afgeweken.
- d. Bij aanvang van de vergadering stelt de voorzitter de agendapunten vast. Op verzoek van een lid kan een punt worden toegevoegd aan of afgevoerd van de agenda.
- e. Van iedere vergadering wordt een besluitenlijst gemaakt. Dit verslag is niet openbaar.
- f. Besluiten worden in principe in de voltallige rekenkamervergadering genomen, waarbij besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen. Indien nodig wordt in het verslag melding gemaakt van een minderheidsstandpunt. Om bindende besluiten te kunnen nemen dienen in ieder geval de (plaatsvervangende) voorzitter en één van de twee leden aanwezig te zijn. De voorzitter, leden en de secretaris van de Rekenkamer dragen het standpunt van de Rekenkamer uit.

Artikel 5 Gedragscode

- a. In gevallen waarbij sprake kan zijn van belangenverstrengeling of de schijn van belangenverstrengeling kan optreden, zal het betreffende lid zich niet met het onderzoek bezighouden.
- b. Indien deze situatie zich voordoet zal daarvan mededeling worden gedaan aan de Raad.
- c. De leden van de Rekenkamer zijn verplicht om nevenfuncties openbaar te maken en te melden bij de voorzitter.
- d. Leden en de secretaris van de Rekenkamer, alsmede anderen die meewerken aan of ingehuurd zijn voor de uitvoering van onderzoek door de rekenkamer zijn gehouden aan geheimhouding over wat er in de vergaderingen besproken wordt en over de lopende onderzoeken. Zij onthouden zich van uitspraken over lopende onderzoeken tegenover eventuele belanghebbenden (raad, college, ambtelijke organisatie, burgers, media).

Artikel 6 Onderzoeksprogramma

- a. De Rekenkamer stelt ieder jaar een onderzoeksprogramma op en stelt dit uiterlijk in maart vast voor het lopende jaar.
- b. Uiterlijk 1 april biedt de Rekenkamer dit onderzoeksprogramma aan de Raad en het College van burgemeester en wethouders aan.
- c. De Rekenkamer maakt haar onderzoeksprogramma openbaar via de website van de gemeente Leeuwarden.
- d. In geval van urgentie kan het onderzoeksprogramma lopende het jaar worden aangevuld met grotere of kleinere onderzoeken en kan de planning van de lopende onderzoeken worden gewijzigd.

Artikel 7 Onderwerpselectie

- a. Conform artikel 182 van de gemeentewet bepaalt de Rekenkamer zelf welke onderwerpen zij onderzoekt, op welke wijze en op welk moment zij dat doet.
- b. Onderzoeksvragen worden aangedragen door de leden van de rekenkamer. Tevens kunnen jaarlijks de gemeenteraad dan wel de daarin vertegenwoordigde fracties, het college, de ambtelijke directie en inwoners van de gemeente Leeuwarden onderwerpen voor onderzoek aandragen.
- c. Ter bepaling van haar keuze kan de rekenkamer een vooronderzoek laten verrichten.
- d. De rekenkamer bericht de raad en inwoners in hoeverre aan het verzoek genoemd lid b wordt voldaan.
- e. Bij de keuze van de onderwerpen voor onderzoek door de Rekenkamer zijn verschillende zaken van belang. De Rekenkamer stelt prioriteiten ten aanzien van de onderwerpen en het soort onderzoek op grond van de Gemeentewet, de Verordening, de eigen taakopvatting, de beschikbare onderzoekscapaciteit en het beschikbare budget. Een onderwerp moet passen binnen de taakopdracht van de Rekenkamer.

- f. Gedurende het jaar wordt een groslijst van potentiële onderzoeksonderwerpen bijgehouden. Naar deze onderwerpen kan lopende het jaar een vooronderzoek worden gestart.
- g. De volgende criteria spelen een rol bij de onderwerpselectie:
 - maatschappelijke relevantie;
 - financieel, bestuurlijk of organisatorisch belang;
 - de kwaliteit van de informatievoorziening aan de Raad;
 - de doeltreffendheid, doelmatigheid of rechtmatigheid;
 - toegevoegde waarde.
- h. Verder dienen rekenkameronderzoeken zoveel mogelijk te voldoen aan de volgende randvoorwaarden:
 - haalbaarheid in tijd;
 - passen binnen het budget van de Rekenkamer;
 - een normenkader waaraan getoetst kan worden;
 - de onderzoeksvraag is niet op een andere, eenvoudiger wijze te beantwoorden.
- i. De rekenkamer streeft naar een evenwichtige verdeling van onderzoeksonderwerpen over de diverse beleidsterreinen van de gemeente.

Artikel 8 Kwaliteit van rekenkameronderzoek

De rekenkameronderzoeken voldoen aan de volgende kwaliteitseisen:

- Onderbouwing
- Consistentie
- Controleerbaarheid
- Zorgvuldigheid
- Onafhankelijkheid

Artikel 9 De start van het onderzoek

- a. Voordat de Rekenkamer een onderzoek start zal eerst een verkenning van het onderzoeksterrein worden gedaan.
- b. De rekenkamer verricht hiervoor meestal vooronderzoek in de vorm van analyse van relevante documenten en literatuur. Indien nodig, kan de rekenkamer besluiten om een aantal oriënterende gesprekken met sleutelpersonen te voeren.
- c. Bij de start van het onderzoek worden de gemeenteraad en de bestuurlijk en ambtelijk betrokkenen geïnformeerd over de start en opzet van het betreffende onderzoek. Hiertoe stuurt de rekenkamer een aankondigingsbrief met de voorlopige onderzoeksopzet aan de Raad en in kopie aan het college van b. en w. en de gemeentesecretaris.
- d. Een onderzoek start (afhankelijk van het onderzoeksonderwerp) met een startbijeenkomst waarbij de portefeuillehouder van het college van b. en w., directeur van de betrokken dienst, de gemeentesecretaris en/of de griffier worden uitgenodigd. De desbetreffende directeur kan desgewenst medewerkers, van wie hij het nuttig acht dat zij ook op de hoogte zijn van het onderzoek, voor dit gesprek uitnodigen. In dit gesprek zullen de voorzitter en de onderzoeker van de rekenkamer een toelichting op de onderzoeksaanpak geven. De rekenkamer zal de directeur van de dienst vragen om een contactpersoon voor het onderzoek aan te wijzen.
- e. In het startgesprek worden over en weer afspraken gemaakt over de procedure en de planning van het onderzoek, de wijze waarop met gegevens wordt omgegaan, hoe de rekenkamer de door haar benodigde informatie van de betrokken sector zo snel en compleet mogelijk kan verkrijgen en hoe de belasting van de sector door het onderzoek zoveel mogelijk kan worden beperkt.
- f. De secretaris is verantwoordelijk voor de dagelijkse voortgang van het onderzoek en vormt samen met de onderzoeker het primaire aanspreekpunt. De voorzitter is actief betrokken bij het lopende onderzoek.

Artikel 10 Gegevensverzameling

- a. De Rekenkamer heeft conform de gemeentewet recht op inzage van alle interne en externe gemeentelijke documentatie, voor zover zij dit nodig acht voor de vervulling van haar taak.

Dit geldt ook als de uitvoering van beleid en/of als de zorg voor de administratie aan derden is uitbesteed.

- b. De Rekenkamer verkrijgt informatie door eigen onderzoek of krijgt deze op verzoek aangeleverd via het college van b. en w. en/of de betreffende diensten/sectoren/instellingen.
- c. Indien de Rekenkamer het onderzoeksmateriaal en documentatie opvraagt via het college van b. en w. en/of de betreffende diensten/sectoren/instellingen, gaat de Rekenkamer er van uit dat alle benodigde documenten betrekking hebbende op het onderzoeksonderwerp aangeleverd worden.
- d. De Rekenkamer onderhoudt (indien nodig) zelf contacten met de ambtelijk en/of extern betrokkenen
- e. De Rekenkamer gaat zorgvuldig om met die informatie die haar bij de uitvoering van haar taak ter kennis is gekomen. Indien informatie geheim of vertrouwelijk is, maakt de Rekenkamer uitsluitend gebruik van deze kennis als dit voor de vervulling van haar taak noodzakelijk is.

Bij de verwerking van persoonsgegevens t.b.v onderzoek voldoet de Rekenkamer aan de AVG.

Artikel 11 Samenwerking externe bureaus

- a. Voor de uitvoering van het rekenkameronderzoek kan extern ondersteuning worden gezocht. Hiervoor zullen maximaal drie onderzoeksbureaus worden benaderd om aan de hand van de onderzoeksopzet een offerte uit te werken. De bureaus met de meest aansprekende offerte zullen worden uitgenodigd voor een presentatie van hun offerte. Op basis hiervan maakt de rekenkamer een keuze.
- b. Ook kan de rekenkamer het onderzoek volledig of grotendeels in eigen beheer uitvoeren.
- c. De rekenkamer kan ook nagaan in hoeverre gebruik kan worden gemaakt van de eigen onderzoeksexpertise van de gemeente voor zover er geen conflicterende belangen zijn.
- d. De bureaus zullen bij de offerteaanvraag nadrukkelijk worden gevraagd of zij op het desbetreffende terrein al werkzaam zijn of waren voor de gemeente Leeuwarden. Wanneer dit het geval is en de rekenkamer vaststelt dat dit het risico van belangenverstremming tot gevolg heeft, betekent dit dat de onderzoeksopdracht niet aan het desbetreffende bureau kan worden verstrekt.
- e. De opdrachtverlening aan een extern bureau vindt plaats onder de voorwaarden van de rekenkamer.
- f. Het uitgangspunt bij de inschakeling van externe bureaus is dat de eindverantwoordelijkheid en de regie bij rekenkamer blijft liggen. Dit betekent dat belangrijke beslissingen over de inrichting en voortgang van het onderzoek door de rekenkamer worden genomen en dat het eigendomsrecht van de rapportage bij de rekenkamer rust. De secretaris van de rekenkamer is verantwoordelijk voor de dagelijkse voortgang van het onderzoek en vormt het primaire aanspreekpunt voor het bureau.

Artikel 12 Voortgang van het onderzoek

- a. Voor de loop van het onderzoek geldt dat:
 - gedurende het onderzoek de rekenkamer een logboek bijhoudt waarin relevante ontwikkelingen in het onderzoek worden bijgehouden
 - in principe wordt van elk interview een verslag gemaakt dat ter accordering aan de geïnterviewde wordt voorgelegd. De rekenkamer kan hier gemotiveerd van afwijken. Gespreksverslagen zijn niet-openbaar.
- b. Voor de samenwerking met een extern bureau geldt:
 - Het onderzoeksbureau rapporteert de secretaris wekelijks over de voortgang, zowel inhoudelijk als qua urenbesteding.
 - Het onderzoeksbureau houdt een logboek bij waarin relevante ontwikkelingen in het onderzoek worden bijgehouden.
 - De rekenkamerleden en de secretaris kunnen desgewenst aanwezig zijn bij de interviews die door het externe bureau worden afgenomen.
 - De onderzoekers zijn aanwezig bij de behandeling van het onderzoeksrapport in het politiek podium.

- De rekenkamer krijgt de beschikking over het gehele onderzoeksdossier dat door het onderzoeksbureau wordt opgebouwd.
- Het is het onderzoeksbureau niet toegestaan om buiten de rekenkamer om contact op te nemen met derden over de voortgang of de resultaten van het onderzoek
- De externe communicatie na afloop van het onderzoek verloopt via de rekenkamer. Verzoeken van derden worden door het onderzoeksbureau naar de rekenkamer doorverwezen.

Artikel 13 Hoor en wederhoor

- a. Na analyse van de documenten en de gesprekken zullen de bevindingen, de conclusies en aanbevelingen in een conceptrapport of een rekenkamerbrief worden vastgelegd.
- b. Ter verificatie van de feiten worden de bevindingen - zonder conclusies en aanbevelingen - voorgelegd aan de gemeentesecretaris met vermelding van de ambtelijke medewerkers die in het onderzoek zijn geconsulteerd. Hem en hen wordt de gelegenheid gegeven de rekenkamer te wijzen op eventuele feitelijke onjuistheden. Hiervoor wordt een termijn in acht genomen van twee weken. Na het verstrijken van deze termijn worden gebleken feitelijke onjuistheden in het rapport gecorrigeerd.
- c. De Rekenkamer stelt de gemeentesecretaris beargumenteerd in kennis van welke wijzigingen zij wel en niet overneemt.
- d. Het conceptrapport - met conclusies en aanbevelingen - wordt vervolgens voor een bestuurlijke reactie aangeboden aan het college. Hiervoor geldt een termijn van vier weken, tenzij de rekenkamer meent dat er valide redenen zijn om hiervan af te wijken.
- e. Aan het college zal met name gevraagd worden om te reageren op de geformuleerde conclusies en opgestelde aanbevelingen. Naar aanleiding van de bestuurlijke reactie kan de rekenkamer een kort nawoord opstellen.
- f. Gedurende het hoor en wederhoor-traject rust er geheimhouding op de conceptrapportage.
- g. De bestuurlijke reactie en het nawoord van de rekenkamer maken integraal onderdeel uit van het eindrapport. Het rapport wordt ter behandeling in de raad aangeboden aan de raad via de griffie.

Artikel 14 Openbaarheid, publicatie

- a. De rekenkamer is verantwoordelijk voor de wijze waarop de onderzoeksresultaten openbaar worden gemaakt..
- b. Met de toezending van het definitieve rapport aan de gemeenteraad wordt het rapport openbaar.
- c. Het rapport zal vergezeld gaan van een persbericht van de Rekenkamer.
- d. In uitzonderlijke gevallen kan de rekenkamer besluiten een persconferentie te houden.
- e. voorafgaand aan de publicatie stelt de Rekenkamer de Raad en het College van b. en w. op de hoogte van haar voornemen om over te gaan tot publicatie.
- f. Het rapport wordt gepubliceerd op de website van de Gemeente Leeuwarden en de website van de NVRR.

Artikel 15 Behandeling in het Politiek Podium

- a. Ten behoeve van de behandeling van het rapport in het Politiek Podium voegt de griffie(r) een voorstel voor de behandeling alsmede een raadsvoorstel en conceptraadsbesluit toe.
- b. De voorzitter en de onderzoeker van de rekenkamer zijn in het desbetreffende politiek podium aanwezig om toelichting te geven op het rapport. Zij kunnen zich daarbij laten ondersteunen door de externe onderzoeker(s).
- c. Bij de behandeling van de rapporten in de ‘besluitvorming Raad’ dient de raad zo mogelijk een evaluatiemoment vast te leggen. Op deze wijze kan de raad monitoren in hoeverre de implementatie van de overgenomen aanbevelingen heeft plaatsgevonden en effect hebben.
- d. Het onderzoek van de rekenkamer is formeel ten einde nadat er een bestuurlijk besluit door of namens de raad over het onderzoek is genomen.

Artikel 16 Nazorg

- a. Het ligt in de rede dat het college van b. en w. de Raad na een in het raadsbesluit vastgestelde periode informeert over de wijze waarop zij gevolg geeft aan de uitvoering van de conclusies en aanbevelingen die door de Raad zijn overgenomen.
- b. De Rekenkamer ziet het niet als haar reguliere taak om opvolgingsonderzoek uit te voeren, tenzij de Raad daar uitdrukkelijk om vraagt.

Artikel 17 Evaluatie, verantwoording

- a. De Rekenkamer beoordeelt zelf de geleverde kwaliteit van het onderzoek als onderdeel van de interne kwaliteitsbewaking.
- c. De rekenkamer brengt jaarlijks een jaarverslag uit. Hierin geeft de rekenkamer weer welke onderzoeken zijn verricht, welke conclusies en aanbevelingen uit de onderzoeken zijn gekomen en verantwoordt de Rekenkamer haar bestedingen in het betreffende jaar. Ook komt in het jaarverslag aan de orde waartoe de behandeling van de rapporten in de raad heeft geleid en welke toezeggingen het college van b. en w. heeft gedaan.
- d. De rekenkamer stelt uiterlijk op 1 april het jaarverslag vast en biedt dit uiterlijk in april aan de raad aan.

Artikel 18 Interne en externe contacten

- a. De Rekenkamer onderhoudt contacten met - namens de Raad - de Begeleidingscommissie, de externe accountant, de Raadsgriffier, het college van b. en w. en de gemeentesecretaris, ambtelijke contactpersonen, ambtelijke medewerkers en met alle externe actoren die de rekenkamer nodig heeft voor een goede taakvervulling..
- b. De Rekenkamer is lid van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK).

Artikel 19 Experimenteerartikel

Het experimenteerartikel uit de verordening is van toepassing op dit reglement van orde.

Artikel 19 Slotbepaling

- a. Dit reglement kan worden aangehaald als "Reglement van orde van de Rekenkamer van Leeuwarden 2019"
- b. Dit reglement wordt vastgesteld door de Rekenkamer, na overleg met de Auditcommissie. Wijzigingen van dit reglement volgen de vaststellingsprocedure.